

Przesłanie z okazji Światowego Dnia Turystyki 27 września 2019 r.

Turystyka i praca: Lepsza przyszłość dla wszystkich

„Turystyka i praca: lepsza przyszłość dla wszystkich” - jest hasłem kolejnego Światowego Dnia Turystyki planowanego na dzień 27 września 2019 roku. Organizowany przez światową Organizację Turystyki Narodów Zjednoczonych (UN WTO), przywołuje temat „Przyszłość pracy”, zaproponowany przez Międzynarodową Organizację Pracy (ILO), która w tym roku świętuje swoje stulecie.

Decyzja, by skupić się na turystyce z perspektywy zatrudnienia, jest szczególnie na czasie, ze względu na ujawnianie się głębokich przyczyn i kluczowych krytycznych czynników w życiowych wymiarach pracy niezliczonych rzesz ludzi na wszystkich geograficznych szerokościach. Upragnione cele pokoju, bezpieczeństwa, awansu i włączenia społecznego nie mogą zostać osiągnięte, jeśli nie dotrzemy wspólnego zobowiązania, że każdy będzie miał zapewniony dostęp do godnego, uczciwego i swobodnego zatrudnienia, opartego na primacie ludzkiej osoby i służącego jej integralnemu rozwojowi. „Praca jest właściwa ludzkiej osobie. Odzwierciedla się w niej godność bytu stworzonego na obraz Boży”- powiedział papież Franciszek¹. Nie będzie prawdziwego rozwoju, tam gdzie nie ma żadnej pracy i z pewnością nie będzie też lepszej przyszłości. Praca, która jest nie tylko zatrudnieniem, ale sposobem przez który człowiek realizuje siebie w świecie i w społeczeństwie, stanowi zasadniczy czynnik decydujący o integralnym rozwoju zarówno osoby, jak i społeczności, w której on żyje.

„Jesteśmy powołani do pracy od chwili naszego stworzenia” - napisał papież Franciszek w swej Encyklice *Laudato si'*. A dalej: „Praca jest koniecznością, częścią sensu życia na tej ziemi, sposobem dojrzewania, ludzkiego rozwoju i osobistego spełnienia”². „Nie będzie urzeczywistnienia ludzkiej godności bez pracy” – powiedział dalej papież Franciszek w swoim video przesłaniu do uczestników 48-go Tygodnia Społecznego Włoskich Katolików³.

Jak stwierdza *Kompendium Nauczania Społecznego Kościoła*: „Nie ulega wątpliwości, że praca ludzka ma swoją wartość etyczną, która wprost i bezpośrednio pozostaje związana z faktem, iż ten, kto ją spełnia, jest osobą”⁴.

Odnosząc się specjalnie do turystyki w swoim Orędziu na 24 Światowy dzień Turystyki, św. Jan Paweł II wyjaśnił ponadto, że ten sektor: „należy uznać za szczególny przejaw życia społecznego, którego wymiar ekonomiczny, finansowy oraz kulturowy wywiera decydujący wpływ na losy jednostek i narodów. Biorąc pod uwagę fakt, że turystyka ma bezpośredni związek z integralnym rozwojem osoby, należy tak ją rozwijać, aby mogła służyć - podobnie

---

¹ Franciszek, Katecheza podczas Audiencji generalnej, 19 sierpnia 2015.

² Franciszek, Encyklika *Laudato si'*, 24 maja 2015, n. 128.

³ Cagliari, Włochy, 26-29 października 2017.

⁴ *Kompendium Społecznego Nauczania Kościoła*, n. 271.

jak inne formy działalności człowieka - budowaniu cywilizacji, i to w znaczeniu najbardziej autentycznym i pełnym, to znaczy «cywilizacji miłości» (por. Encyklika *Sollicitudo rei socialis*, n. 33)⁵.

Do dziś istnieją liczne problemy związane z zatrudnieniem w różnych sektorach przemysłu turystycznego i jego szerokim wachlarzem różnorodnych możliwości kariery, jak też specyficznych funkcji. Doradcy turystyczni, przewodnicy, szefowie kuchni, kelnerzy, stewardzi, animatorzy, eksperci od turystycznego marketingu i społecznych sieci, z których wielu pracuje w niepewnych a nawet nielegalnych warunkach, za niesprawiedliwą płacę, zmuszeni są do męczącej pracy, często daleko od rodzin, narażeni na ryzyko stresów, poddani ryzyku ostrej konkurencji.

Istnieje zjawisko karygodnego wykorzystywania pracy w ubogich krajach, które rozwijają turystykę ze względu na ich dziedzictwo środowiskowe i historyczne, ale rodzimi mieszkańcy rzadko mogą czerpać korzyści ze swych lokalnych bogactw. Podobnie nie do przyjęcia są akty przemocy przeciwko lokalnym społecznościom, gwałcenie ich kulturowej tożsamości oraz wszelkie działania powodujące degradację i nieposkromioną eksploatację naturalnego środowiska.

Mając na względzie wymienione zjawiska, w 2003 roku św. Jan Paweł II podkreślał: „Turystyka może odegrać istotną rolę w walce z ubóstwem, zarówno w aspekcie ekonomicznym, jak też społecznym i kulturowym. Podróżując poznajemy różne miejsca i sytuacje; możemy uświadomić sobie, jak ogromna jest przepaść oddzielająca kraje bogate od ubogich. Turystyka stwarza możliwość wykorzystania zasobów i produktów lokalnych oraz zatrudnienia najuboższych warstw ludności”⁶.

W tym znaczeniu potencjał rozwoju, który niesie ze sobą turystyczny sektor, jest godny uwagi, a to ze względu na fakt, że stwarza on miejsca pracy, jak i dlatego, że tworzy postęp ludzki, społeczny i kulturalny. W szczególności otwiera szanse dla młodych ludzi poprawienia ich indywidualnych warunków bytu, także przez inicjatywy samozatrudnienia, szczególnie w krajach pokrzywdzonych przez los.

Według statystyk Światowej Organizacji Turystyki ONZ (UNWTO), co najmniej jedno na jedenaście miejsc pracy w świecie -bezpośrednio lub pośrednio - jest generowane przez turystykę. Liczby te, obejmujące miliony ludzi wszystkich zakątków świata, wzrastają. Mówi się o narastającym łańcuchu wywołującym ogromne konsekwencje w przestrzeni społecznej, gospodarczej i kulturalnej, które przekraczają wszelkie oczekiwania. Wystarczy powiedzieć, że w roku 1950 było nieco ponad 25 milionów międzynarodowych turystów, podczas gdy, według ocen, w nadchodzącej dekadzie liczba podróżujących w świecie może osiągnąć dwa miliardy.

Gdy analizujemy powyższe trendy, odkrywamy wymiar spotkania, które przynosić może zatrudnienie w przemyśle turystyki. A w związku z tym pojawia się zachęta. W wielu przypadkach, pracownicy spełniający swoje codzienne obowiązki w różnych sektorach

---

⁵ Jan Paweł II, Orędzie na 24-ty Światowy Dzień Turystyki, 2003.

⁶ Tamże.

przemysłu turystycznego, mają sposobność do spotkania się z ludźmi ze wszystkich zakątków świata i zainicjowania znajomości, które będą pierwszym krokiem w pokonywaniu uprzedzeń i stereotypów, zmierzając ku budowaniu wzajemnych relacji bazujących na przyjaźni. Franciszek, w swoim przesłaniu do młodzieży z Młodzieżowego Centrum Turystyki z okazji 70-tej rocznicy powołania stowarzyszenia, mówił o turystyce jako okazji do spotkania. Papież wyraził uznanie dla ich zobowiązania promowania „powolnej turystyki”, „nie inspirowanej kanonami konsumpcjonizmu albo niecierpliwie dążącej do gromadzenia przeżyć, ale zdolnej do opowiadania się z spotkaniem między ludźmi i ich środowiskiem, sprzyjającej rozwojowi wiedzy i wzajemnego poszanowania”⁷.

Dykasteria ds. Integralnego Rozwoju Człowieka zwraca się z apelem do wszystkich przywódców rządów oraz do odpowiedzialnych za narodową politykę ekonomiczną o promowanie pracy w turystycznym przemyśle, w szczególności w odniesieniu do ludzi młodych. Zatrudnienie, które stawia w centrum godność ludzkiej osoby - co także jest rekomendowane przez Międzynarodową Organizację Pracy (ILO) i jej Światową Komisję ds. Przyszłości Pracy⁸ - stanowi instrument służący rozwojowi każdego człowieka, człowieka postrzeganego integralnie, jak też narzędzie współpracy w rozwoju lokalnych społeczności, przy zachowaniu ich specyficznych cech, promujące przyjaźń i braterstwo między ludźmi.

Zapewniamy naszą bliskość i wsparcie dla wszystkich, którzy są oddani realizacji wymienionych celów. Apelujemy do menadżerów i operatorów turystyki, by rozpoznawali wyzwania i okoliczności charakteryzujące pracę w turystycznym przemyśle. W końcu w szczególności chcemy podziękować duszpasterzom za ich codzienne zaangażowanie w rozgłaszaniu Bożego słowa, które oby oświecało i ożywiało tę wyjątkową dziedzinę ludzkiego życia.

Kard. Peter Kodwo Appiah Turkson

Prefekt Dykasterii

Watykan, 23 lipca 2019 r.

Źródło: http://www.vatican.va/roman_curia/sviluppo-umano-integrale/documents/rc_sviluppo-umano-integrale_20190723_messaggio-gm-turismo2019_it.html

Tłumaczenie nieautoryzowane: ks. M. Ostrowski

---

⁷ Franciszek, Audjencja dla dyrektorów i stowarzyszeń Młodzieżowego Centrum Turystyki, 22 marca 2019.

⁸ Por. *Work for a Brighter Future, Report of the Global Commission on the Future of Work*, 22 January 2019; <https://www.ilo.org/global/topics/future-of-work/brighter-future/lang--en/index.htm> .